

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Педагогічний факультет
Кафедра педагогіки дошкільної та початкової освіти

Шляхи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів в умовах
дистанційного навчання

Кваліфікаційна робота
ступеня вищої освіти «бакалавр»

Виконав: студентка IV курсу 441 групи
Спеціальності 013 Початкова освіта
Саніна А. О.
Керівник доцент Горлова А.В.

Херсон – 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	5
1.1 Розвиток пізнавальної діяльності учнів початкової школи як педагогічна проблема.....	5
1.2 Засоби розвитку пізнавальної діяльності молодших школярів в умовах дистанційного навчання	8
РОЗДІЛ 2 СИСТЕМА ВИКОРИСТАННЯ ВЧИТЕЛЕМ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	16
2.1. Діагностика сучасного рівня пізнавальної діяльності молодших школярів	16
2.2. Застосування онлайн-платформ для розвитку пізнавальної діяльності школярів під час дистанційного навчання.....	19
ВИСНОВКИ	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	30

ВСТУП

У зв'язку з соціально-економічними, духовно-моральними та політичними змінами суспільства, зростає потреба в спеціалістах, що будуть мати високий інтелектуальний рівень, системне мислення, достатній рівень інформаційної культури, матимуть відповідальність за виконану ними роботу, будуть конкурентоспроможними. Відповідно до вимог нової української школи учні повинні вміти самостійно ставити цілі та правильно формувати нові завдання, вміти користуватися сучасними освітніми технологіями задля здобуття нових знань. Так, основним завданням вчителя початкової школи є пошук найбільш вдалих шляхів, засобів та методів, що забезпечать високий рівень пізнавальної діяльності школярів.

Однією з форм розвитку пізнавальної діяльності є навчання. Саме в його процесі розвиваються такі психічні процеси, як пам'ять, увага, мислення, які є основою для розвитку творчих здібностей учнів. Великий внесок у дослідження форм та методів навчання та виховання внесли такі вчені, як: О. Леонт'єв, Л. Виготський, О. Соколов, Г. Щукіна, М. Федорова, Л. Сапунова та інші.

Звичайно, розвиток пізнавальної діяльності молодших школярів неможливий без інтересу до навчальної діяльності, що є рушійною силою всього процесу. Але виникнення пізнавального інтересу залежить не лише від досвіду дитини та її знань, а й від способу подачі матеріалу.

Через пандемію, що зумовила перехід навчальних закладів від очної до дистанційної форм навчання, гостро стала проблема вміння вчителів та учнів пристосовуватись до нових форм навчання. Так, вчителі намагалися знайти ті, платформи для онлайн-навчання, які змогли б найбільшою мірою задовольнити пізнавальний інтерес учнів, забезпечити цілісний навчально-виховний процес та виховання всебічно розвиненої особистості.

Над створенням методичних рекомендацій з дистанційного навчання для вчителів працювали А. Лотоцька, О. Пасічник, О. Муковіз, Ю. Батура, А. Богуславська, Л. Цукор.

Ними було розроблено досить дієві засоби і методи організації навчально-виховного процесу в умовах дистанційного навчання, і зараз задля успішних

результатів їх необхідно удосконалювати та розширювати. Педагоги-практики відчують суперечність між формами навчання, що застосовувались раніше, та тими, що використовуються під час дистанційної форми навчання та потребу у розширенні інструментарію для успішної її організації. Саме це зумовило вибір теми дипломної роботи: «Шляхи активізації пізнавальної діяльності молодших школярів в умовах дистанційного навчання».

Об'єкт дослідження – освітній процес у початковій школі в умовах дистанційного навчання.

Предмет дослідження – методи та прийоми роботи, що спрямовані на розвиток пізнавальної діяльності молодших школярів в умовах дистанційного навчання.

Мета дослідження – визначити ефективні шляхи активізації пізнавальної діяльності учнів початкової школи в умовах дистанційного навчання.

У відповідності з об'єктом, предметом та метою дослідження було визначено такі завдання:

1. На основі аналізу психолого-педагогічної літератури визначити актуальність проблеми активізації пізнавальної діяльності сучасних молодших школярів в умовах дистанційного навчання;
2. Розкрити сутність понять «пізнавальна діяльність», «пізнавальна активність», «пізнавальний інтерес» «дистанційне навчання»;
3. Визначити сучасний стан рівня пізнавальної активності молодших школярів;
4. Обґрунтувати впровадження інноваційних методів активізації пізнавальної діяльності молодших школярів у дистанційному навчанні;

Методи дослідження: для розв'язання вищезазначених завдань було використано наступні методи наукового дослідження: теоретичний аналіз літературних джерел, порівняння теоретичних положень, їх синтез, конкретизація та узагальнення, вимірювання результатів експерименту.

Структура дослідження: дипломна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

1.1 Розвиток пізнавальної діяльності учнів початкової школи як педагогічна проблема

Пізнавальна діяльність є основою успішного формування у молодшого школяра глибини та міцності знань, потягу до нового. Вона сприяє формуванню особистості, адже під час розвитку пізнавальної діяльності молодшого школяра, вчитель спрямовує свою роботу на розвиток активного сприймання навколишнього середовища, креативності та нестандартного мислення школяра, активізується образне мислення та пам'ять, що є запорукою формування загально розвиненої особистості.

Проблемою розвитку пізнавальної діяльності займалися такі вчені як О. Леонт'єв, Є. Коротаєва, Г. Щукіна, Б. Ельконін.

З точки зору О. Леонт'єва, пізнавальна діяльність це « сукупність інформаційних процесів та мотивації, як направлена, вибіркова активність пошуково-дослідницьких процесів, що лежать в основі накопичення та обробки інформації». [11, с. 98]

Г. Щукіна визначає пізнавальну діяльність як «усвідомлену діяльність, що спрямована на пізнання навколишньої діяльності за допомогою таких психічних процесів як сприйняття, мислення, пам'ять, увага та мовлення» [22, с.46]

До структури пізнавальної діяльності відносять такі рівні:

1. Чуттєвий (пізнання за допомогою органів чуття)
2. Раціональний або логічний рівень (пізнання за допомогою мислення та спілкування)

Можна виділити такі основні особливості пізнавальної діяльності:

1. Ціль пізнавальної діяльності – це пізнання нового та встановлення зв'язків невідомого і відомого, створення та застосування нових методів, прийомів у власній діяльності, необхідність вирішити ту чи іншу логічну, інтелектуальну чи практичну задачу;
2. Предметом є наявна емпірична чи теоритична інформація, власні знання уміння та навички, практичний досвід учня;
3. Результатом пізнавальної діяльності є знання про певний предмет чи об'єкт, його явища та особливості, підвищення рівня достовірності знань про нього, напрацювання життєвого досвіду та практичних навичок; [4, с. 102]

Пізнавальна діяльність має таку структуру:

1. Мотивація
2. Постановка проблеми;
3. Реалізація роботи над даною проблемою;
4. Контроль та самоконтроль;
5. Оцінка та самооцінка; [7, с.64]

Формування пізнавальної діяльності неможливе без розвитку у молодших школярів пізнавального інтересу та пізнавальної активності.

Ми погоджуємося з думкою В. Крутій, що «пізнавальний інтерес – це діяльнісний стан учня, якому характерні такі риси як значне розумове напруження, цілеспрямований потяг до знань та виявлення вольових зусиль під час оволодіння знаннями».[10, с.65]

Пізнавальний інтерес значним чином впливає на інтелектуальний розвиток дитини, який передбачає не лише потребу у вирішенні завдань навчального характеру, але й прагнення до практичного застосування отриманих нею знань. Пізнавальний інтерес не дозволяє молодшому школяреві «стояти» на місці, бути залежним від допомоги інших. Він є рушійною силою до певних

самостійних дій, стимулом до пошуку нової інформації, аналізу та систематизування цієї інформації.

Пізнавальний інтерес - це глибинний внутрішній мотив, заснований на властивій людині вродженій пізнавальній потребі. Наявність інтересу є однією з головних умов успішного перебігу навчального процесу і свідченням його правильної організації. Відсутність інтересу у школярів є показником серйозних недоліків в організації навчання. [3, с.215]

Л. Ніколенко називає три ступені інтенсивності пізнавальної потреби: низьку, середню і високу.

1. Початковий рівень - (школяр реагує лише на нові знання, що забезпечують певні враження)
2. Другий рівень (допитливість учня має стихійний характер і не носить соціально-значущого результату діяльності)
3. Вищий рівень (має характер цілеспрямованої діяльності учня). [12, с. 65]

Найбільш значимими для пізнавальної діяльності можуть бути широкі соціальні мотиви. До таких соціальних мотивів Є. Каргінцева відносить:

- мотиви обов'язку і відповідальності перед суспільством, класом, учителем, батьками тощо;
- мотиви самовизначення: усвідомлення значущості отриманих знань, умінь і навичок для майбутньої життєдіяльності, бажання підготуватися до майбутньої професійної діяльності тощо;
- мотиви самовдосконалення: отримати розвиток в результаті навчання; [8, с. 34]

Аналіз педагогічної літератури свідчить про те, що існує декілька різних поглядів на визначення пізнавальної активності.

Так, Г. Щукіна вважає, що «пізнавальна активність – це якість особистості, що включає в себе потяг особистості до пізнання, виражає інтелектуальний відклик на процес пізнання».[22, с. 59]

Е. Красновський дає пізнавальній активності таке визначення: « це вияв всіх сторін особистості молодшого школяра: інтерес до нового, тяга до успіху, радість

пізнання, установка до вирішення задач, поступове ускладнення яких лежить в основі процесу навчання». [9, с. 53]

О. Дементьєва виділяє три рівні пізнавальної активності:

1. Відтворювальна активність (учень при необхідності відтворює отримані знання, уміння та навички);
2. Інтерпретуюча (вміння застосовувати вже отриманні знання та навички в нових ситуаціях);
3. Творча активність (пошук нових способів для вирішення поставлених проблем, застосування критичного мислення); [5, с. 87]

До показників пізнавальної активності можна назвати стабільність, дисциплінованість, усвідомленість учнями процесу навчання, вияв творчих здібностей, застосування критичного мислення в нестандартних ситуаціях навчання.

Так, ми можемо дійти висновку, що формування високого рівня пізнавальної діяльності у молодших школярів неможливе без розвитку у них пізнавального інтересу та активності, нестандартного та критичного мислення. Основним завданням вчителя під час освітнього процесу забезпечити розвиток всіх цих складових повною мірою з використанням різноманітних засобів навчання.

1.2 Засоби розвитку пізнавальної діяльності молодших школярів в умовах дистанційного навчання

Не зважаючи на те, що особливої розповсюдженості дистанційне навчання набуло саме з 2019-2020 навчального року, цей метод навчання не є новим. Так, дистанційна форма навчання використовувалась для учнів, що з будь-яких

причин не можуть відвідувати навчальні заняття в закладах загальної освіти (за станом здоров'я, проживання чи перебування здобувача освіти за кордоном, проживання на тимчасово окупованих територіях країни і т.д.) та для учнів, що за результатами оцінювання річних досягнень не змогли опанувати програмовий матеріал в повному обсязі.

За результатами аналізу педагогічної літератури, ми можемо зробити висновок, що є декілька поглядів на визначення понять «дистанційне навчання», що мають дещо різний підхід до його тлумачення.

Так, за визначенням В. Овсяннікової, дистанційне навчання являє собою комплекс освітніх програм, що призначені полегшити стратегію навчання, не залежну від щоденного контакту з викладачем, а засновану на кращому використанні самостійного навчання студентів. [13, с. 53]

У своїх працях О. Андреев і В. Солдаткін визначають дистанційне навчання, як сукупність інформаційних технологій, що забезпечують надання студентам основного обсягу досліджуваного матеріалу, інтерактивну взаємодія тих, кого навчають, і тих, хто навчає, у процесі навчання, надання студентам можливості самостійної роботи з освоєння досліджуваного навчального матеріалу, а також оцінку їхніх знань і навичок, отриманих у процесі навчання. [2, с. 71]

Пізніше, О. Андреев дає таке визначення: «Дистанційна освіта - це синтетична, інтегральна гуманістична форма навчання, яка базується на використанні широкого спектра традиційних і новітніх інформаційних технологій та їхніх технічних засобів, що застосовуються для доставки навчального матеріалу, його самостійного вивчення, діалогового обміну між викладачем і тим, хто навчається, причому процес навчання взагалі некритичний щодо їхнього розташування в просторі та часі, а також щодо конкретної освітньої установи» [1, с. 35]

Згідно Наказу № 1115 від 8 вересня 2020 року Про затвердження Положення про дистанційну форму навчання, «дистанційне навчання» визначається як «організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних форматах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищу, яке функціонує на

базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій. [6]

Характерними рисами дистанційного навчання є:

1. Гнучкість навчального процесу (учні самі мають змогу організувати свій графік, та навчаються у зручному для себе місці та самостійно організують виконання завдань)
2. Модульність навчання (програма дистанційного навчання поділяє навчальний процес на окремі модулі, що формують цілісну навчальну програму, що дозволяє повною мірою застосувати індивідуальний чи груповий підхід до учнів)
3. Технологічність (дистанційне навчання розширює змогу використання у навчальному процесі різноманітних електронних додатків, програм та забезпечень, тим самим сприяючи пристосуванню учнів до світового інформаційного простору)
4. Соціальна рівність (дистанційне навчання сприяє забезпеченню рівних можливостей залучення до навчального процесу учнів незалежно від їх місця проживання, соціального статусу та стану здоров'я)
5. «Удосконалення» викладача (так, розширюється роль вчителя до цілковитого координатора навчального процесу, що повинен не лише стати для учня певним наставником, а й постійно удосконалювати методи роботи з учнями, підтримувати їх творчу та пізнавальну активність, користуючись нововведеннями, що пропонує навчальне онлайн-середовище)
6. Виховання учня як особистості (завдяки гнучкості дистанційного навчання відбувається розвиток власного потенціалу учня, здібності до самодисципліни та самоорганізації, удосконалення вмінь креативно мислити, знаходити та застосовувати нові джерела пошуку та обробки інформації, а також її відтворення)
7. Забезпечення якості освіти (дистанційне навчання дозволяє модернізувати навчальний процес, обрати та залучити до нього найкращі засоби навчання задля отримання найоптимальнішого результату, передбаченого програмовими вимогами навчання) [18, с. 48]

Дистанційне навчання може відбуватись у двох формах – синхронне та асинхронне навчання.

Синхронне навчання дозволяє залучити всіх учасників навчального процесу одночасно. Особливістю його є те, що вчитель повинен бути зорієнтованим на максимальну взаємодію з усіма учнями одночасно. Тобто вибір завдань та використаних програмних забезпечень повинен бути націлений на інтерактивне включення учнів. При підготовці до уроку учителю важливо збалансовано поєднувати цифрові завдання, роботу з підручником та робочим зошитом. Особливу увагу варто приділити практичним завданням, при виконанні яких не передбачається користування електронними ресурсами.

Асинхронне навчання дозволяє учневі працювати над завданнями індивідуально, у власному темпі. Під час асинхронного навчання можуть використовуватись посібники, аудіо- та відеоматеріали, але не можна обмежувати навчальний процес лише даними засобами навчання. [19, с. 83]

У своїх методичних рекомендаціях А. Лотоцька, О. Пасічник. зазначають, що найоптимальнішим варіантом для організації навчально-виховного процесу в умовах дистанційного навчання є використання змішаного підходу. Це дозволяє учням притримуватись звичного для них розкладу, отримувати певну частину інформації безпосередньо від вчителя, а в зручний час організувати самостійну роботу над індивідуальними чи груповими завданнями, що забезпечуватимуть рефлексію отриманого під час синхронної форми інформації. [14]

Звичайно, особливим є і розклад занять, що повинен відповідати санітарно-гігієнічним нормам та віковим особливостям учнів. Так, при складанні розкладу для учнів, слід враховувати потребу рівномірного навантаження та забезпечити гнучкість графіка розміщення уроків, враховуючи програмові вимоги до навчання. При складанні розкладу, методисти радять починати з меншого навантаження і поступово його збільшувати, спираючись на вже досягнений рівень знань, умінь та навичок учнів.

Під час оцінювання учнів слід враховувати вимоги, що зазначені у Типових освітніх програмах. Враховуючи, що під час дистанційного навчання велика кількість матеріалу відводиться для самостійного опрацювання учнів, особливо важливим стає зворотній зв'язок з учнями. У даному випадку вчитель стає певним наставником, що порівнюючи очікувані результати, зазначені в програмі з результатами, що показує кожен учень в індивідуальному форматі

може коригувати процес навчання учня, вказувати на помилки та відзначати успіхи.

У початковій школі оцінювання відіграє важливу мотиваційну роль, тому безпосередньо впливає на забезпечення пізнавального інтересу учнів, що у свою чергу забезпечує активну пізнавальну діяльність учнів. Оцінювання повинне мати за мету покращення навчального процесу, спонукати дитину до нових звершень та заохочувати до активної праці над власним самовдосконаленням. [18]

Дистанційна форма навчання розширює спектр можливих для використання засобів навчання як для синхронної, так і для асинхронної форм навчання.

При виборі засобів навчання вчитель повинен керуватись такими критеріями:

1. Відповідність методичним цілям (засоби навчання повинні максимально забезпечувати досягнення учнями очікуваних результатів навчання)
2. Універсальність (засіб навчання повинен бути доступним на різних платформах – мобільних пристроях, планшетах, персональних комп'ютерах та забезпечувати використання при різноманітних видах роботи, щоб скоротити кількість різних навчальних програмних забезпечень)
3. Зрозумілість інтерфейсу (звичайно, засоби навчання повинні знаходитись на доступному рівні для всіх учасників навчально-виховного процесу)
4. Інформаційна безпека (при виборі навчальних засобів слід мінімізувати використання обсягу персональних даних, що потребує та чи інша платформа) [17]

Найбільш поширеними для використання є наступні навчальні засоби:

1. Друковані матеріали – один з найбільш розповсюджених засобів розміщення навчальної інформації, який однаково добре застосовується в різних формах організації навчального процесу і до сьогоднішнього дня є основним джерелом отримання знань.

До переваг друкованих матеріалів слід віднести:

- максимальна транспортабельність (друковані матеріали можуть використовуватися будь-де);
- зручність використання
- незначна вартість (друковані матеріали можуть створюватися та копіюватися за рахунок незначних витрат);
- доступність (багато дистанційних курсів можуть використовувати вже існуючі друковані матеріали, що економить час і витрати для розробки власних матеріалів).

Недоліки друкованих матеріалів:

- відсутність зворотнього зв'язку (друковані матеріали мають односпрямований потік інформації, тому в дистанційному навчанні необхідно передбачувати додаткові технології);
- відсутність аудіо-, відео-елементів (друковані матеріали мають статичний характер); [13]

2. Аудіоматеріали являють собою ефективний шлях якісного покращення курсів окремих дисциплін в дистанційному навчанні

Серед переваг аудіоматеріалів – наступні:

- відносно низька вартість
- доступність;
- простота використання;

Недоліки аудіоматеріалів:

- часто потрібен графік (для успішної взаємодії під час використання аудіо-матеріалів потрібен зворотній зв'язок, тому всі учасники процесу повинні працювати в один узгоджений час);
- не мають візуального ряду;
- немає персоніфікації звернення [19]

3. Комп'ютерні технології – елемент в сучасному дистанційному навчанні, що досягнув найбільшої популярності, через свою поширеність, та великий спектр інструментів, що може використовувати вчитель під час взаємодії з учнями.

Серед переваг комп'ютерних технологій – наступні:

- створюють можливості для максимального врахування особливостей студента і надання йому необхідної допомоги;
- можуть поєднувати в собі текст, графіку аудіо та відео;
- забезпечують високий рівень інтерактивності шляхом формулювання питань або й прямого діалогу;
- дозволяють негайно обговорювати письмові повідомлення, дискутувати тощо;
- комп'ютерні технології в навчанні є відносно дешевими як в межах окремих навчальних закладів, так і в мережі Інтернет;

Комп'ютерні технології мають і певні недоліки, серед яких:

- існують ризики проникнення комп'ютерних вірусів, що може негативно відобразитися на графіках роботи, функціонуванні програмного забезпечення, або й до серйозних матеріальних витрат;
- відсутня гарантія своєчасної відповіді через проблеми роботи комп'ютерних мереж. [16]

4. Відеотехнології – найбільший попередник комп'ютерних технологій дистанційного навчання, елементи якого широко застосовуються й зараз. Основною характеристикою відеотехнологій вважається наявність поєднаних між собою двох способів подання інформації – звуку та зображення.

Основні переваги відеотехнологій:

- передають особисті почуття через вирази обличчя, мову тіла тощо, що допомагає коригувати хід заняття;

- забезпечують високий рівень інтерактивності (дозволяють забезпечувати прямий діалоговий режим)

Недоліки відеотехнологій:

- вимагають значних зусиль щодо розробки та підготовки;
- мають бути заплановані на конкретний час; [16]

Проаналізувавши основні засоби дистанційного навчання, їх переваги і недоліки, можна дійти висновку, що найбільш доцільним буде комбінування всіх перерахованих засобів у відповідності до цілей, мети та завдань уроку. З розвитком дистанційного навчання, розширився спектр окремих платформ, що можуть поєднувати різні засоби навчання, що дозволить учасникам навчального процесу працювати лише на декількох платформах, але використовувати максимум доступних їм засобів. Великий вибір варіантів опрацювання інформації та створення власного контенту активізує в учнів креативний підхід та критичне мислення, дозволяє враховувати індивідуальні особливості кожного, тим самим забезпечуючи отримання власних неповторних результатів діяльності. Тільки вчитель, що має високий рівень компетентності, може створити найбільш дієві умови для розвитку пізнавального потенціалу учнів під час дистанційної форми навчання. Для цього він має використовувати ретельно підібраний інструментарій з вищеперахованих засобів навчання.

РОЗДІЛ 2

СИСТЕМА ВИКОРИСТАННЯ ВЧИТЕЛЕМ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

2.1. Діагностика рівня пізнавальної діяльності молодших школярів

Особливо важливим є дослідити на якому саме рівні знаходиться пізнавальна діяльність сучасних молодших школярів, адже з кожним новим поколінням учні змінюються, а саме під час навчання в початковій школі закладаються основи майбутньої діяльності учнів.

Ми згодні з думкою В. Сухомлинського щодо того, що основним чинником у розвитку особистості є власне ціль, якої учень прагне досягти, певна навчальна мета, що виникає під впливом потреби у цих знаннях. Вона є головною метою пізнавальної діяльності учня і основою розвитку його знань, умінь та навичок. [21,с. 53]

Метою констатувального експерименту було визначення сучасного стану сформованості рівня пізнавальної діяльності молодших школярів.

Розвиток пізнавальної діяльності напряму залежить від рівня сформованості пізнавальної активності та пізнавального інтересу учнів, тому для дослідження рівня сформованості учнів нами було обрано такі методи дослідження як тестування («Вивчення рівня пізнавальної активності учнів» за Б. Пашневим) [20, с.340] та спостереження за рівнем пізнавального інтересу учнів початкової

ланки Тарасівського ЗПЗСО.(Додаток А)

Під час спостереження було задіяно 15 учнів 4-го класу. (Таблиця 1)

Результати дослідження рівня пізнавальної активності учнів

Таблиця 1

Учень	К-ть балів	Рівень пізнавальної активності
1	40	Високий
2	16	Середній
3	25	Середній
4	42	Високий
5	28	Високий
6	38	Високий
7	18	Низький
8	37	Середній
9	40	Високий
10	22	Середній
11	36	Високий
12	36	Високий
13	31	Високий
14	41	Високий
15	18	Низький

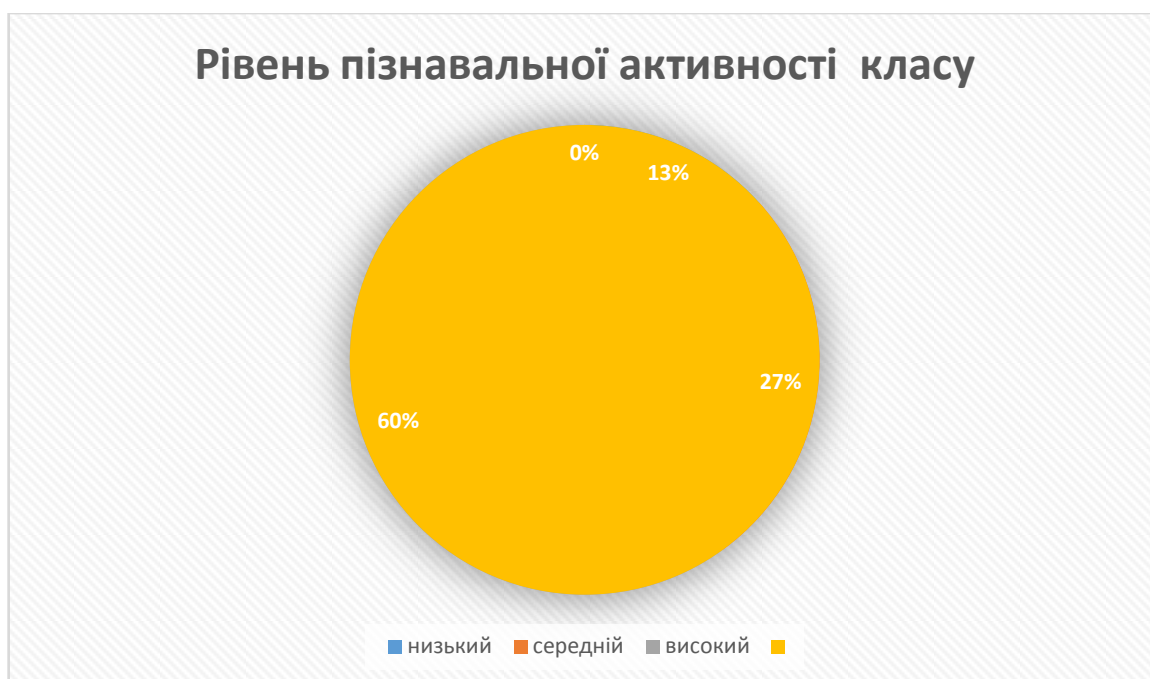

Рис. 2.1

Дані діаграми свідчать про перевагу високого рівня пізнавальної активності серед учнів, що дозволяє зробити висновок, про те що ця складова пізнавальної діяльності молодших школярів розвинена на досить високому рівні. Занепокоєння викликає наявність учнів, що мають середній та низький рівень пізнавальної діяльності. Проаналізувавши відповіді учнів на запитання тесту, ми бачимо що учні:

1. Віддають перевагу завданням, що є більш легкими і не можуть довго виконувати одну і ту ж роботу;
2. Не користуються словниками та сторонніми довідниками;
3. Часто користуються підказками, що надаються в підручнику;
4. Не можуть довго зосереджувати увагу на одній книжці, тому часто не дочитують їх до кінця;
5. Не виконують завдання до кінця, якщо не можуть знайти на нього відповідь відразу;

Розрізняють три рівні розвитку пізнавального інтересу:

1. безпосередній інтерес до навчального матеріалу, що викладається на

- уроці;
2. інтерес до основних властивостей явищ або предметів, що вивчаються;
  3. інтерес, що спрямований на встановлення причинно-наслідкових зв'язків тих чи інших предметів, пошук нової інформації, її творча подача; [12, с.75]

Під час спостереження за класом під час вивчення нової теми, було відмічено такі результати: (Таблиця 2)

Таблиця 2.

	К-ть учнів
Були зацікавлені під час уроку	13
Активно задавали запитання та приймали участь у всіх видах роботи	10
Підготували додаткову інформацію та\або скористались онлайн-платформами для виконання творчого проекту	9

За даними спостереження, ми можемо зробити висновок, що більшість мають досить високий рівень пізнавального інтересу, а отже і велику мотивацію до навчання, що є підґрунтям для високого рівня пізнавальної діяльності. Але слід звернути увагу на те, що велика частка дітей знаходиться на низькому та середньому рівні, тому що саме в цей період розвитку особистості відбувається становлення пізнавальних інтересів молодшого школяра, учні «вчаться вчитись», від того як ця навичка сформується, залежать майбутні результати пізнавальної діяльності школярів. Тому дуже важливо щоб саме у початковій школі у учнів було закладено основи вмінь використовувати весь свій потенціал, було розвинуто критичне мислення, пам'ять та логіка.

2.2. Застосування онлайн-платформ для розвитку пізнавальної діяльності

школярів під час дистанційного навчання

Під час організації освітнього процесу в умовах дистанційного навчання ретельний підбір навчальних платформ є дуже важливим, адже більшість з них можуть використовуватись згодом, і під час очної форми навчання. Так, вчитель може обирати такі ресурси, що задіють максимальний резерв знань, умінь та навичок учнів та забезпечать їх розвиток на новому рівні.

Зазвичай, вчителі обирають ті онлайн-платформи, що поєднують у собі найбільш розширений інструментарій, щоб не перевантажувати усіх учасників освітнього процесу великою кількістю додатків.

Найбільш популярними стали такі платформи як: Moodle, Zoom та ClassDojo. Розглянемо ретельніше кожен з них.

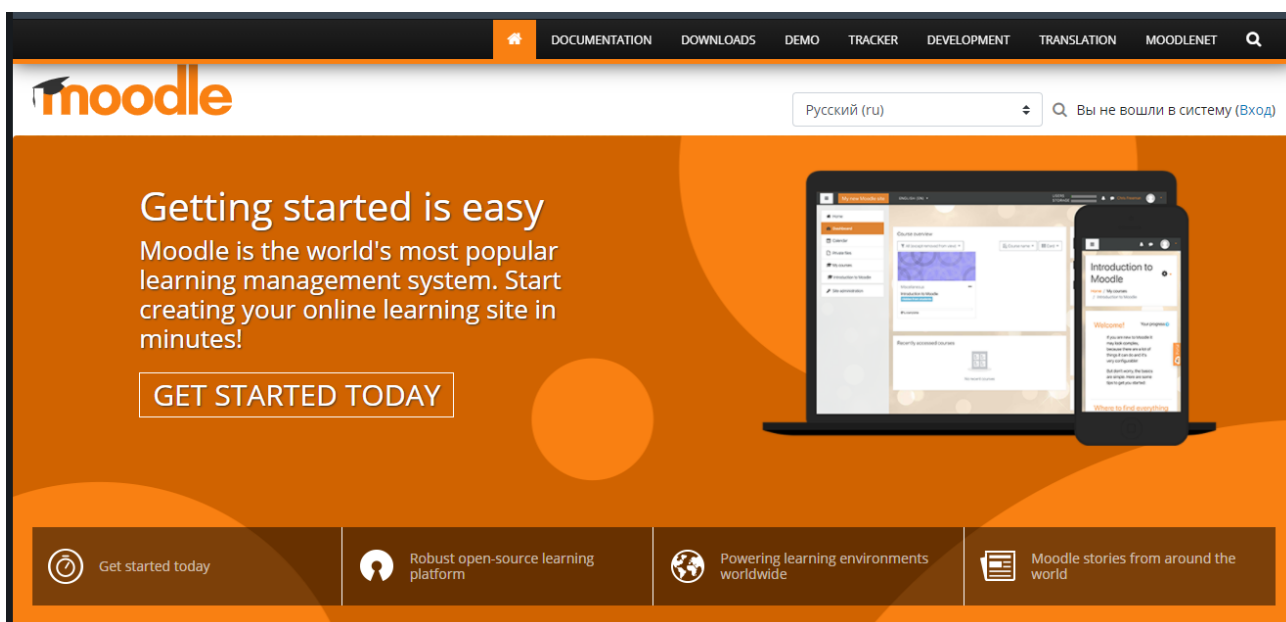

Рис. 2.2.

Платформа Moodle (<https://moodle.org>) – одна з найбільш поширених платформ. Це безкоштовний онлайн-ресурс

Зокрема такі:

- Можливість завантажувати навчальний матеріал у зручних форматах

- (текстовий формат, відеоматеріали, презентації або веб-сторінки);
- Учні мають змогу надавати відповідь на завдання, пересилаючи потрібні файли;
  - Проведення тестувань і опитувань учнів з використанням різних типів тестів;
  - Відстежування часу роботи учня з конкретним матеріалом, темами чи курсом, та успішності його у процесі виконання завдань, завантаження їх до журналу оцінювання;
  - Використання календаря подій, що допомагає з плануванням часу всіх учасників освітнього процесу; [15]

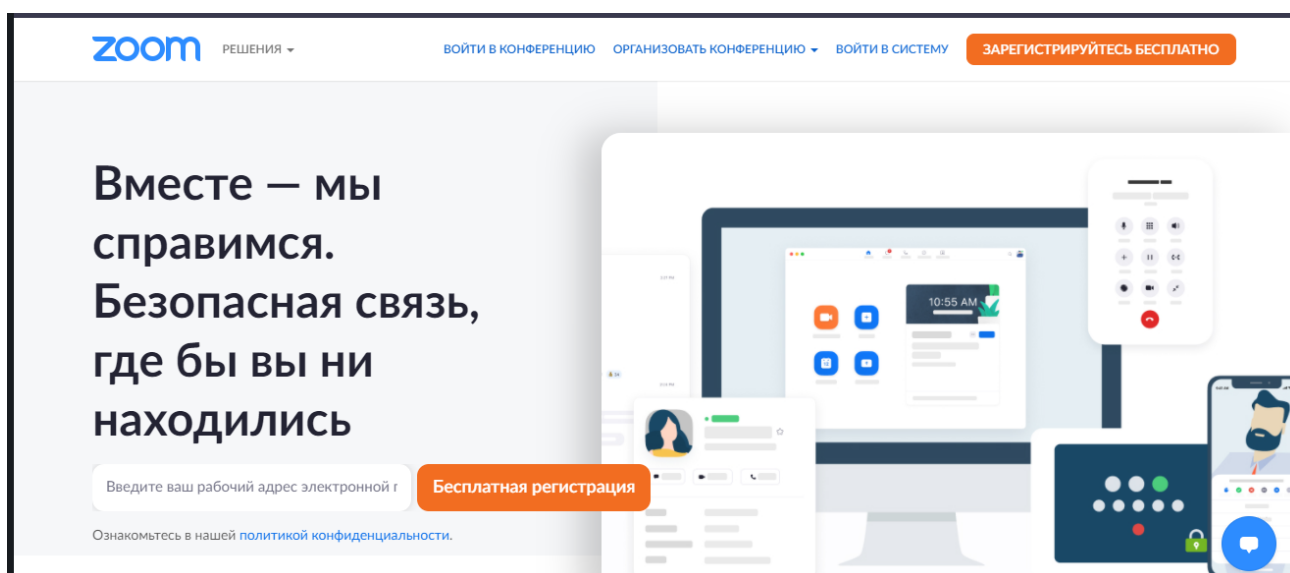
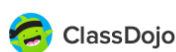

Рис. 2.3.

Платформа Zoom (<https://zoom.us>) – сервіс, що використовують для організації відео-конференцій та онлайн-зустрічей. Безкоштовна версія даної платформи дозволяє проводити конференцію тривалістю 40 хвилин. Дана платформа підходить як для індивідуальної роботи з учнем, так і для групових занять.

Особливості:

- Будь-який користувач може доєднатися до конференції за персональним посиланням та ідентифікатором конференції (щоб уникнути під'єднання сторонніх осіб, слід користуватися «кімнатою очікування», завдяки чому організатор конференції сам може вирішувати, кого слід під'єднати);
  - Планування конференцій (їх можна запланувати заздалегідь або зробити посилання для постійних зустрічей, що будуть заплановані на певний час);
  - Демонстрація екрану (дозволяє вчителю використовувати наочний матеріал під час уроку, та учням презентувати власні нароби чи відповіді);
  - Чат (учні мають змогу надавати відповіді на запитання письмово)
  - Інтерактивна дошка
  - Змога змінювати фони або використовувати різні маски (вчитель може організувати таке їх використання тоді, коли це буде доцільним, розвиваючи фантазію учнів та урізноманітнюючи навчальний процес);
- [18]

[Дізнатися більше](#) [Schools](#) [Resources](#) [Увійти](#)

[Зареєструватися](#)

Sign up for ClassDojo

Sign up as a teacher, parent, or student

It's free to sign up!

Рис. 2.4.

ClassDojo (<https://www.classdojo.com>) – інструмент, що дозволяє оцінювати роботу всього класу в режимі реального часу.

Особливості:

- Різні ролі та рівні доступу (вчитель реєструється сам та реєструє учнів свого класу);
- Кожен учень має персональний код доступу до власного портфоліо (також батьки мають доступ до профілю дитини) ;
- Учні мають змогу коментувати пост, після того як вчитель його створить;
- Кожному учневі присвоюється персональна аватарка;
- Вчитель встановлює певну кількість балів за кожне завдання; [17]

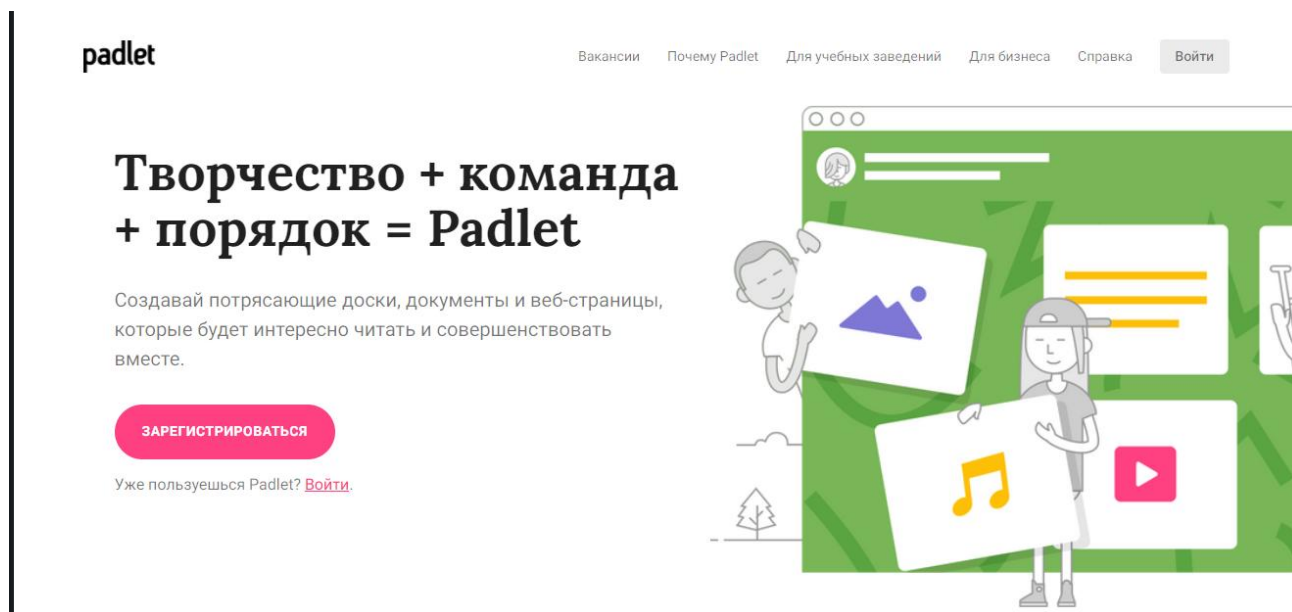

Рис. 2.5.

Вчитель може використовувати не лише платформи, що найбільш схожі на класно-урочну систему навчання, а й платформи що будуть розвивати творчий потенціал учнів. Однією з таких платформ є Padlet (<https://padlet.com>) – платформа дає можливість не лише завантажувати завдання та отримувати

відповіді на них, а й займатися проектною груповою та індивідуальною роботою. Інструментарій платформи досить широкий, що дозволяє різноманітне її застосування.

Можливості платформи:

- Учні можуть створювати власні дошки або додаватись до вже створених вчителем;
- При створенні дошки можна вказувати її назву та опис, додавати їй персональний значок;
- Поділитися дошкою можна за допомогою посилання, що генерується автоматично;
- Можна обирати дизайн та кольорову гамму дошки, шрифт;
- В налаштуваннях можна дозволити або обмежити авторство кожного посту, коментарі та оцінювання;
- Оцінювання може мати вигляд лайків, голосів, зірочок або оцінок за шкалою 1-5;
- Вчитель може фільтрувати контент дошки; [16]

Як приклад використання даного сервісу пропонуємо фрагмент уроку «Я досліджую світ» 2 клас, етап узагальнення та систематизації отриманих знань. (Додаток Б)

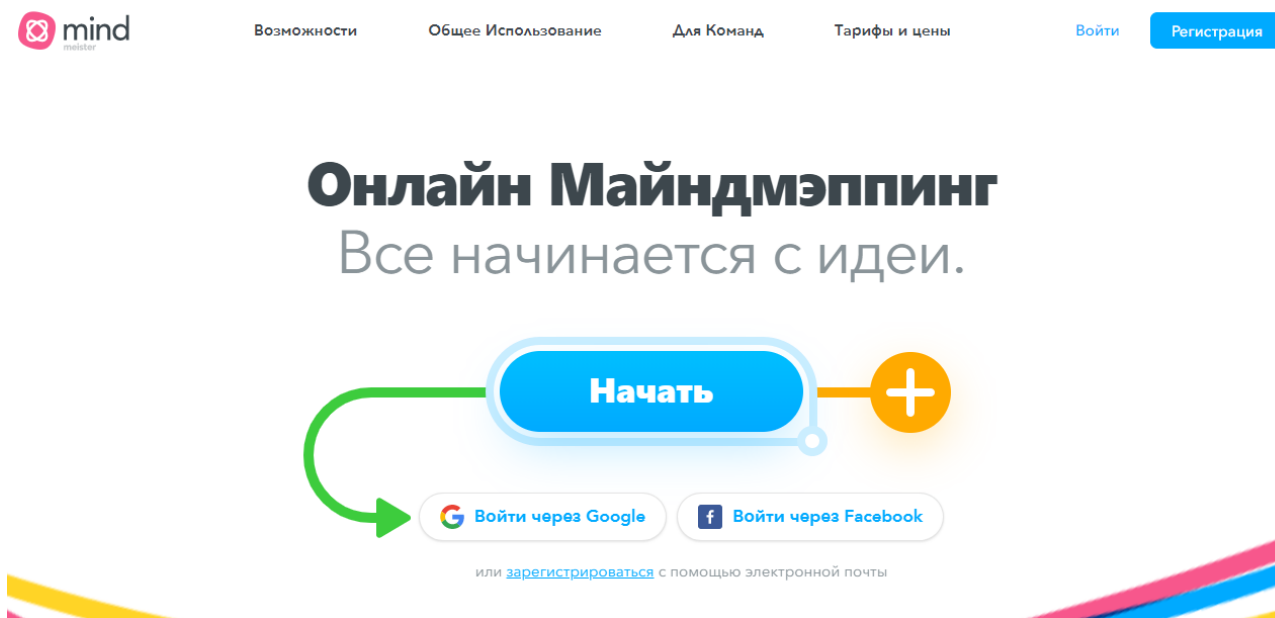

Рис.2.6.

Mindmester (<https://www.mindmeister.com>) – платформа для створення інтелект-карт онлайн.

Можливості програми:

- Налаштування тем та створення власних;
- Прикріплення різних типів мультимедіа (документів, зображень та посилань) ;
- Перегляд всіх завантажених матеріалів, та перегляд попередніх версій результатів;
- Спільна та індивідуальна робота на картою (можна надавати іншим користувачам доступ до певного проекту);
- Створення презентацій (автоматизоване створювання слайд-шоу за досить швидкий час);
- Планування задач; [15]

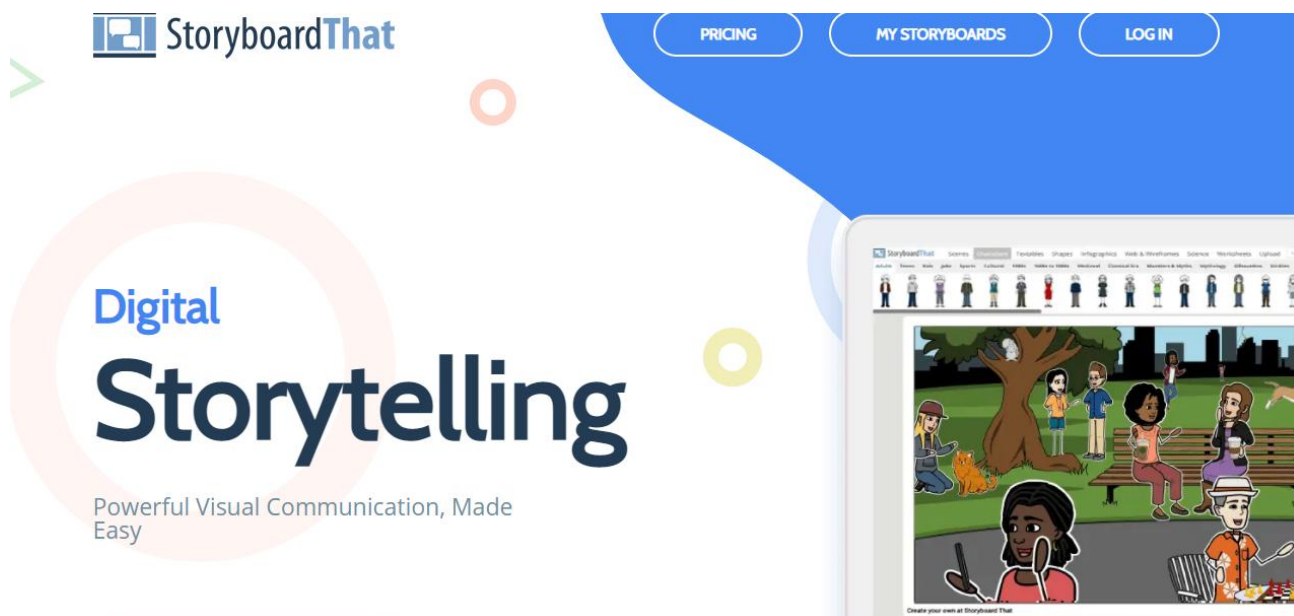

Рис. 2.7.

StoryboardThat (<https://www.storyboardthat.com>) – платформа для створення коміксів.

Можливості платформи:

- Учні можуть створювати комікси індивідуально або групами;
- Широкий вибір персонажів та декорацій;
- Налаштування дизайну під індивідуальний формат;
- Продукти, створені на платформі, можна використовувати на різних етапах уроку, в залежності від їх змісту; [17]

В ході нашого дослідження ми створили рекомендації для педагогів з використання онлайн-платформ з метою активізації пізнавальної діяльності молодших школярів.

Рекомендації з використання онлайн-платформ:

Перехід від очної до дистанційної форми навчання створює деякі труднощі в адаптації усіх учасників освітнього процесу, тому є доцільним розробка рекомендацій, що дозволили б спростити та модернізувати роботу вчителя.

1. Визначити, як саме буде проходити навчально-виховний процес. Вчитель

- повинен відібрати найбільш доцільні платформи, що будуть мати розширений інструментарій та мати мобільні версії даного додатку, устаткувати разом з адміністрацією школи розклад, що буде відповідати віковим особливостям учнів та гігієнічно-санітарним нормам;
2. Створення навчальних матеріалів. Важливим є створення педагогічного кейсу, що буде мати достатню кількість наочних та інтерактивних матеріалів, які можна використати під час онлайн-навчання. Для цього можна залучити онлайн-платформи для створення розкладів, інтелект-карт, тестування, коміксів, інтерактивних дошок тощо;
  3. Починати з легкого та доступного. Перехід від очної до дистанційної форми навчання перехід учнів від вже сформованих навичок навчання до формування інших, тому деяким буде важко змінити власний режим. Тому слід почати навчання з легшого матеріалу, що буде спиратись на вже засвоєний досвід учнів; [19]
  4. Задля забезпечення дисципліни, можна розробити спеціальний кодекс поведінки під час онлайн-уроку, так учні точно будуть знати як їм поводитись в тих, чи інших ситуаціях;
  5. Встановлювати дедлайни, але дозволяти використовувати декілька спроб. Встановлення терміну виконання забезпечить дисциплінованість учнів, та формування навички тайм-менеджменту;
  6. Використання індивідуальних завдань. Рівень пізнавальної діяльності у кожного учня різний, тому корисним буде застосовувати індивідуальні завдання для його корекції; [18]
  7. Застосування методик, що дозволять утримувати увагу учнів. Наприклад, гра в квача, де діти передають естафету з відповідями один одному або рефлексія прочитаного, де учням надаватимуть відведений час для власної доповіді, під час якої можна застосовувати вище зазначені сервіси для створення проєктів та демонстрацію екрану;

8. Залучати дітей до пошуку нової інформації, обговорювати результати, знайдені дітьми на різних ресурсах. Це допоможе розширити знання учнів, врахувати їх думку та розширити власний інструментарій та список ресурсів;
9. Не слід забувати про ранкові зустрічі. Під час дистанційного навчання дітям не вистачає живого спілкування з однолітками, ранкові зустрічі гарна змога обговорити не лише певну тему, а й налаштувати дітей на гарний настрій та продуктивну роботу;
10. Підтримка постійного контакту з батьками. Батьки мають стати постійними партнерами в організації освітнього процесу, з ними слід обговорити технічні можливості учнів, щоб підібрати найбільш ефективну платформу для навчання, що буде доступною для всіх учнів;

Так ми можемо зробити висновок, що при використанні різноманітних навчальних платформ вчитель може розвивати у молодших школярів творчі здібності, креативність, вміння нестандартно мислити, розвивати потяг до нових знань, що є запорукою формування у них високого рівня пізнавальної діяльності.

ВИСНОВКИ

У ході нашого дослідження ми дійшли таких висновків:

1. Перехід від очної до дистанційної форми навчання створив потребу в пошуку нових засобів та платформ навчання, що зможуть не лише повною мірою задовільнити пізнавальний інтерес учнів, а й підняти його на вищій

рівень. Саме тому обрана нами тема дослідження є дуже актуальною для розвитку пізнавальної діяльності сучасних молодших школярів.

2. Науковці трактують пізнавальну діяльність як сукупність інформаційних процесів та мотивації, як направлену, вибіркочу активність пошуково-дослідницьких процесів, що лежать в основі накопичення та обробки інформації.

Пізнавальна діяльність безпосередньо пов'язана з такими складовими як «пізнавальний інтерес» та «пізнавальна активність».

Пізнавальний інтерес являє собою діяльнісний стан учня, якому характерні такі риси як значне розумове напруження, цілеспрямований потяг до знань та виявленням вольових зусиль під час оволодіння знаннями.

Пізнавальна активність – це якість особистості, що включає в себе потяг особистості до пізнання, виражає інтелектуальний відклик на процес пізнання.

Дистанційне навчання - визначається як «організація освітнього процесу (за дистанційною формою здобуття освіти або шляхом використання технологій дистанційного навчання в різних форматах здобуття освіти) в умовах віддаленості один від одного його учасників та їх як правило опосередкованої взаємодії в освітньому середовищу, яке функціонує на базі сучасних освітніх, інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій

3. Однією з складових було визначення сучасного стану пізнавальної активності молодших школярів. В констатувальному експерименті взяли участь 15 осіб (4-го класу Тарасівського ЗПЗСО). Було запропоновано тестування «Вивчення рівня пізнавальної активності учнів» (за Б. Пашневим) Ми дійшли висновку, що учні початкової школи у своїй

більшості мають високі показники пізнавальної активності та пізнавального інтересу, що є основою формування високого рівня пізнавальної діяльності молодших школярів. Одночасно все ж таки залишається певна кількість учнів, що мають середній та низький рівень пізнавальної активності. Вони пасивні, байдужі, важко включаються в роботу та не виявляють інтересу до завдання. Саме це спонукало нас до пошуку засобів, які спрямовані на усунення даної проблеми.

4 Враховуючи досвід вчителів-практиків та підсумки досліджень сучасних науковців ми визначили :для розвитку пізнавальної діяльності потрібні інноваційні технології. Найбільш поширеними у використанні дистанційного навчання молодших школярів є такі платформи як Moodle, Zoom, ClassDojo. Вони дозволяють організувати роботу всього класу в режимі синхронного дистанційного навчання та мають широкий інструментарій, що забезпечує великий вибір видів роботи з молодшими школярами. Платформи Padlet, Mindmester, StoryboardThat дозволяють організувати творчу діяльність учнів, розвивати їх творчість та креативність, що є основою формування високого рівня пізнавальної діяльності.

Лише при ретельному відборі засобів дистанційного навчання та при відповідній його організації у поєднанні з високим рівнем професійної компетентності вчителя початкової школи можна в повній мірі розвинути навчальний потенціал та пізнавальну діяльність учнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андреев А.А. Дидактические основы дистанционного обучения. -М.: РАО, 1999, -120 с.

2. Андреев А.А., Солдаткин В.И. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация / М.: Издательство МЭСИ, 1999. – 196 с.
3. Аристова Л.П. Активное учение школьников. - М.: Просвещение, 1968.
4. Божович, Л.І. Про мотивацію навчання / Хрестоматія з вікової та педагогічної психології, сост. І. В. Дубровіна [Текст] / Л.. Божович. - М.; Вид. Центр «Академія», 1999 .
5. Дементьева О.М. ОСОБЕННОСТИ ПОЗНАВАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПРОЦЕССЕ // Современные проблемы науки и образования. – 2017. – № 2.;
6. Деякі питання організації дистанційного навчання (zareєстровано в Міністерстві юстиції України №941/35224 від 8 вересня 2020 року)
7. Дусавицьким, А.К. Пізнавальні мотиви / Хрестоматія з вікової та педагогічної психології, сост. І. В. Дубровіна [Текст] / А. К. Дусавицьким. - М.; Вид. Центр «Академія», 1999 .
8. Каргінцева, Є.І. Шляхи формування пізнавальних інтересів молодших школярів у навчальній діяльності [Текст] / Є. І. Каргінцева / / Початкова школа .- № 11-12 .- 1992.
9. Красновский, Э.А. Показатели в образовании / Э.А. Красновский // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2002. – № 5.
10. Крутій В.А. Активізація навчальної діяльності молодших школярів у процесі використання дидактичних ігор: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.09 / В.А. Крутій ; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2001.
11. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. / А.Н. Леонтьев. – Москва: Политиздат, 1975. – 304 с
12. Ніколенко Л, Т, Розвиток пізнавальної активності і самостійності учнів // Початкова школа. - 2001. - № 8.

13. Овсяннікова В. Дистанційне навчання в освітньому процесі вищого навчального закладу / В. В. Овсяннікова // Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки. - 2016. - № 2. - С. 56-60.
14. Організація дистанційного навчання в школі (Методичні рекомендації) [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>
15. Освітній портал Нова українська школа [Електронний ресурс] І. Коберник «10 ЛАЙФХАКІВ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ і порада батькам – вчителька математики про дистанційне навчання» Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/10-lajfhakiv-dlya-vchyteliv-i-porada-batkam-vchytelka-matematyky-pro-dystantsijne-navchannya/>
16. Освітній портал Нова українська школа [Електронний ресурс] І. Большакова «Практики та підходи до дистанційного навчання – рекомендації для вчителів» Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/praktyky-ta-pidhody-do-dystantsijnogo-navchannya-rekomendatsiyi-dlya-vchyteliv/>
17. Освітній портал Нова українська школа [Електронний ресурс] Т. Павліченко « Чотири сервіси, які допоможуть організувати дистанційне навчання» Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/chotyry-servisy-yaki-dopomozhut-organizuvaty-dystantsijne-navchannya/>
18. Освітній проект На урок Корисні поради з організації дистанційного навчання [Електронний ресурс] Корисні поради з організації дистанційного навчання. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/post/korisni-poradi-dlya-organizaci-distanciynogo-navchannya>

19. Основи дистанційного навчання у початковій освіті : [навчально-методичний посібник] / О. П. Муковіз. – Умань : Візаві, 2018. – 128 с.
20. Психологу для роботи. Діагностичні методики : збірник [Текст] / [уклад.: М.В. Лемак, В.Ю. Петрище]. – Вид. 2-ге, виправл. – Ужгород : Видавництво Олександри Гаркуші, 2012. – 616 с.
21. Сухомлинський В. О. Розмова з молодим директором. -К .: Рад. шк., 1988.
22. Щукина, Г.И. Проблема познавательной потребности в педагогике / Г.И. Щукина. – М. : Педагогика, 2001. – 351 с.

Тест дозволяє визначити рівень пізнавальної активності учня і порівняти його з нормативними показниками для різних вікових груп.

Пізнавальна активність - це міра розумового зусилля, яка спрямована на становлення пізнавального інтересу й містить у собі:

- швидкість психічних процесів;
- легкість пробудження активності;
- напруженість;
- потребу в розумових зусиллях і враженнях;
- наполегливість у засвоєнні нового матеріалу і низку інших показників.

Вік досліджуваного: 9 років.

Інструкція. Прочитайте наведені нижче запитання. В аркуші для відповідей запишіть номер запитання і літеру обраного варіанта відповідей.

Текст опитувальника

1. Тобі подобається виконувати:

- а) легкі навчальні завдання?
- б) складні навчальні завдання?

2. Ти заперечуєш, коли хто-небудь підказує тобі хід виконання важкого завдання? а) так;

б) ні.

3. Як ти вважаєш, перерви в школі повинні бути довшими?

а) так;

б) ні.

4. Ти колись спізнювався на заняття?

а) так;

б) ні.

5. Тобі хотілося б, щоб після пояснення нового матеріалу вчитель одразу викликав тебе до дошки для виконання вправи?

а) так;

б) ні.

6. Тобі більше подобається виконувати навчальне завдання:

а) одним способом?

б) шукати різні способи розв'язання?

7. Тобі зазвичай хочеться вчитися після хвороби?

а) так; б) ні.

8. Тобі подобаються складні контрольні роботи?

а) так; б) ні.

9. Ти завжди поводишся таким чином, що у вчителів не виникає підстав зробити тобі зауваження?

а) так; б) ні.

10. Ти вважаєш за краще на уроці:

а) самостійно виконувати завдання?

б) слухати пояснення вчителя?

11. Ти вважав би за краще виконувати:

а) декілька невеликих завдань?

б) одне велике й важке протягом усього уроку?

12. У тебе виникають запитання до вчителя під час пояснення навчального матеріалу?

а) так; б) ні.

13. Якби взагалі не ставили оцінок, то, на твою думку, діти у вашому класі навчалися б гірше, ніж тепер?

а) так; б) ні.

14. Чи бувало так, що ти прийшов до школи, не вивчивши всіх уроків?

а) так; б) ні.

15. Чи хотів би ти, щоб було менше уроків з основних предметів?

а) так; б) ні.

16. Тобі подобається виконувати важке завдання:

а) разом зі всім класом? б) самотійно?

17. Ти згадуєш удома під час заняття іншою справою про те нове, що дізнався на уроках?

а) так; б) ні.

18. Ти вважаєш, що підручники дуже товсті і їх краще зробити тоншими?

а) так; б) ні.

19. Ти завжди виконуєш те, про що просить тебе вчитель?

а) так; б) ні.

20. Чи заглядаєш ти іноді до тлумачних словників (фразеологізмів, етимологічного або словника іншомовних слів) для уточнення понять?

а) так; б) ні.

21. Ти часто розповідаєш батькам або знайомим про те нове та цікаве, про що дізнаєшся на уроках?

а) так; б) ні.

22. Деякі учні вважають, що у школі дітям потрібно ставити тільки найкращі оцінки, а інших оцінок не ставити. Ти так теж вважаєш?

а) так; б) ні.

23. Ти часто доповнюєш відповіді інших учнів на уроці?

а) так; б) ні.

24. Якщо ти розпочав читати яку-небудь книжку, то обов'язково дочитаєш її до кінця?

а) так; б) ні.

25. Чи хотів би ти, щоб не задавали домашніх завдань?

а) так; б) ні.

26. Чи здається тобі іноді, що набридає постійно дізнаватися про щось нове і нове на уроках?

а) так; б) ні.

27. Тобі важко було б висидіти підряд декілька уроків з одного й того ж

основного предмета (наприклад, мови, математики)?

а) так; б) ні.

28. Ти вважав би за краще грати:

а) у нескладні розважальні ігри?

б) у складні ігри, де потрібно багато думати?

29. Ти коли-небудь користувався підказкою?

а) так; б) ні.

30. Якщо ти не відразу знаходиш відповідь, розв'язуючи задачу, то:

а) постійно думаєш про неї у пошуках відповіді?

б) не витрачаєш багато зусиль на її розв'язання і починаєш займатися чимось іншим?

31. Ти вважаєш, що потрібно задавати:

а) прості домашні завдання? б) складні домашні завдання?

32. Тобі набридло б виконувати одне велике важке завдання два уроки поспіль?

а) так; б) ні.

33. Чи хотів би ти відвідувати який-небудь предметний гурток?

а) так; б) ні.

34. Ти заздриш іноді тим дітям, які навчаються краще за тебе?

а) так; б) ні.

35. Чи здається тобі, що вчителі іноді помиляються, пояснюючи матеріал на уроці?

а) так; б) ні.

36. Чи хотів би ти замість навчання займатися якимось одним видом спорту або якимись іграми?

а) так; б) ні.

37. Чи здається тобі іноді, що ти міг би щось винайти?

а) так; б) ні.

38. Ти проглядаєш у шкільних підручниках матеріал, який у школі ще не

вивчали?

а) так; б) ні.

39. Чи радієш ти своїм успіхам у школі?

а) так; б) ні.

40. Ти шукаєш відповіді на запитання, що виникають на уроках, не тільки в підручниках, але і в інших книжках (наприклад, науково-популярних)?

а) так; б) ні.

41. Чи подобається тобі під час літніх канікул читати або проглядати підручники для наступного класу?

а) так; б) ні.

42. Якби ти сам ставив собі оцінки за свої відповіді, у тебе оцінки були б:

а) кращими? б) гіршими?

43. Тобі приносить більше задоволення:

а) коли ти одержуєш правильну відповідь під час розв'язання задачі? б) сам процес розв'язання задачі?

44. Ти завжди уважно слухаєш усі пояснення вчителя на уроці?

а) так; б) ні.

45. Як ти вважаєш, чи потрібно сперечатися з учителем, якщо ти маєш власну точку зору з того або іншого питання?

а) так; б) ні.

46. Чи хотів би ти іноді, щоб матеріал з мови або математики, який учитель не завершив пояснювати, він продовжував пояснювати на наступному уроці замість фізкультури або якої-небудь розваги?

а) так; б) ні.

47. Ти хотів би:

а) добре виконати легку контрольну роботу і одержати хорошу оцінку? б) послухати пояснення нового матеріалу?

48. Тобі подобається, якщо тебе рідко викликають на уроках?

а) так; б) ні.

49. Ти завжди підготовлений до початку занять?

а) так; б) ні. 50.

Чи хотів би ти, щоб подовжилися канікули?

а) так; б) ні.

51. Коли ти займаєшся на уроці цікавим навчальним завданням, чи важко відвернути твою увагу якою-небудь іншою цікавою, але сторонньою справою?

а) так; б) ні.

52. Чи думаєш ти іноді на перерві про те нове, про що дізнався на уроці?

а) так; б) ні.

Опрацювання результатів тестування

Опитувальник складається з двох груп запитань:

- 1) 42 запитання спрямовані на вивчення пізнавальної активності;
- 2) 10 запитань, з допомогою яких досліджується показник нещирості, або соціальної бажаності відповіді.

Варіанти індивідуальних відповідей порівнюються з ключем. За кожен збіг нараховується 1 бал. Загальна сума набраних балів порівнюється з наявними нормами для відповідних вікових груп, наведеними у таблиці. За умови виходу результатів індивідуального тестування за межі нормативного діапазону показники рівня пізнавальної активності вважаються виявленими.

За умови збігу шести і більше відповідей зі шкалою нещирості результати дослідження вважаються недійсними для вікового діапазону учнів 13-17 років.

За умови збігу семи і більше відповідей зі шкалою нещирості результати дослідження вважаються недійсними для вікового діапазону учнів 11 -12 років.

За умови збігу восьми і більше відповідей зі шкалою нещирості результати дослідження вважаються недійсними для вікового діапазону учнів 9-10 років.

дослідження вважаються недійсними для вікового діапазону учнів 7-10 років.

Ключ до тесту

Пізнавальна активність: 1б, 2а, 3б, 5а, 6б, 7а, 8а, 10а, 11б, 12а, 13б, 15б, 16б, 17а, 18б, 20а, 21а, 22б, 23а, 25б, 26б, 27б, 28б, 30а, 31б, 32б, 33а, 35а, 36б, 37а, 38а, 40а, 41а, 42б, 43б, 45а, 46а, 47б, 48б, 50б, 51а, 52а.

Шкала нещирості: 4б, 9а, *14б, 19а, 24а, 29б, 34б, 39б, 44а, 49а.

345'

Стать	Клас	Рівні пізнавальної активності		
		низький	середній	Високий
Жіноча	4	0-12	13-25	26-42
Чоловіча	4	0-12	13-25	26-42

Клас: 2 клас

Тема: Пори року

Мета: Розширити знання учнів про пори року ; закріпити назви місяців; розвиток словникового запасу учнів; збагачувати знання учнів про красу рідного краю; прищеплювати любов та бережливе ставлення до краси рідного краю; створення спільної дошки за допомогою електронного сервісу Padlet;

IV. Узагальнення та систематизація знань

- Сьогодні ми з вами дізнались багато нового про пори року, повторили їх назви та назви місяців та дізнались як же тварини реагують на такі зміни у природі. А зараз я пропоную вам об'єднатись у чотири групи, та перейти за посиланням на дошку Padlet і виконати наступні завдання:
- Спочатку ми з вами разом відгадаємо загадки та визначимо яку пору року зображено на кожній картинці.
- 1 група – знайде та прикріпить віршу про кожну пору року;
- 2 група - завантажить фотографії різних пір року, якщо вони у вас є, а якщо немає то знайде картинки в інтернеті;
- 3 група - створить правила бережливого ставлення до природи;
- 4 група - прикріпить посилання на відео, що відображають красу природи в кожну пору року;

Посилання на дошку <https://padlet.com/alinasanina00/xjz6ntk6w13rdyvo>

Алина Санина · менше минути

Пори року

Давай дізнаємось про кожну разом!

Коли вона загляне в сад,
Палється соком виноград,
І пізні яблука ранет
Солодкі стануть, наче мед.
Як помандрує по гаях
З чарівним пензлем у руках, –
Все розмалює на путі,
Берізки стануть золоті!
І ми її уклінно просим:
– Заходь у гості, щедра ...

Кружляє ніжно білий пух,
Міняє зайчик свій кожух,
Вдягає лиска рукавички,
Співають весело синички,
Ведмідь в барлозі вже дріма,
Яка пора скажіть? ...

Сонце пече,
Липа цвіте,
Вишня поспіває,
Коли це буває?

Все у зелені довкола:
Пасовища, ліс і поле.
Мчать струмочки до ріки,
Ліплять гнізда ластівки,
І в сороки новина, –
Облетіла всіх вона,
Сповіщаючи: – ...

**КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ
ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНЬСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Я, Саніна Аліна Олександрівна,
учасник(ця) освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

– дотримуватися:

- вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
- принципів та правил академічної доброчесності;
- нульової толерантності до академічного плагіату;
- моральних норм та правил етичної поведінки;
- толерантного ставлення до інших;
- дотримуватися високого рівня культури спілкування;

– надавати згоду на:

- безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
- оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
- використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;

– самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;

– надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;

– не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;

– своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;

– не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;

– підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;

– поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;

– не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;

– відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;

– запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;

– не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;

– не підроблювати документи;

– не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;

– не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;

– не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;

- не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
- не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;
- не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;
- не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

14.04.2020

(дата)

(підпис)

Саніна А.О.

(ім'я, прізвище)